

A^o. 1830.

BREDASCHE

Staats- Letterkundig-

Nieuws-

Zaterdag

COURANT.

en Wetenschappelijk

Blad.

den 27 November.

N E D E R L A N D E N.

Brussel, den 26sten November.
De afhandeling der wet, ter bepaling der schuld zal besteed worden, ziet thans het licht en is hoofdzakelijk van den volgende inhoud:

De som welke door het Amortisatie-Syndicaat, ter voldoening van het 43ste artikel der wet van den 27sten December 1822, gedurende het jaar 1831 tot aankoop en aflossing van schuld zal worden besteed, wordt bepaald op een miljoen zeven honderd vijftig duizend guldens, onverminderd de aanwending tot gelijken einde van de uitgespaarde reuten der kapitalen, aangekocht en afgelost uit de som daartoe voor 1830 aangewezen, boven en behalve de bij de wetten bepaalde inkoop en vernietiging over de kapitalen werkelijke schuld, waarvan de daarstelling is geautoriseerd bij de wetten van den 31sten December 1819, 24 December 1820, 2 Augustus 1822, 27 December 1822 en 5 Maart 1825.

Het provisioneel bestuur te Brussel heeft, ten einde deszels haat tegen de Hollanders aan den dag te leggen, alle krijs-gevangenen officieren; die niet van hollandsche afkomst zijn, ontslagen, maar daarentegen alle Hollanders zonder onderscheid besloten te houden; dit is dan ook de reden, dat wij van tijd tot tijd officieren onzer vrees zien terug komen, in weerwil, dat het belgisch bestuur alle middelen aanwendt, om deze officieren in belgische dienst te doen overgaan.

Het rapport van den generaal *Daine*, wegens de inhegning van Venlo blijkt dat, na het beschieten dier stad door genoemden generaal, een wapenstilstand is toegestaan, niet, zoo als hij zich uitdrukt, op verzoek van den vijand, maar op dat van de regering, ten einde van de inwoners dier stad de mogelijkheid te geven van zich van het garnizoen meester te maken, en daardoor onvermijdelijke rampen te voorkomen. De burgers maakten zich dan ook dien tijd ten nutte en bezette de poort van Roermond, terwijl het garnizoen zich voorstelde de stad te verlaten.

Door deze daad, zegt de generaal verder, de capitulatie verbroken zijnde, hebben mijn chef van den staf en de heer *Bosch* zich in de stad geworpen, daarin geholpen door officieren van de grenadiers en een officier van de jagers, die als vrijwilligers medevochten. Een dezer officieren was de kapitein *Hardij*. Bijzondere brieven houden nog in, dat de inwoners het ontvlugten der troepen hebben belat door het toespijken der poorten.

Door het bestuur van het collegie *Zemans' hoop*, te Amsterdam, hetwelk reeds zoo vele blijken van belangstelling in de nationale zeevaart heeft gegeven, is aan het departement van Marine aangeboden de uitbetaling van eene premie van vijftig guldens aan de eerste honderd vrijwilligers voor Zr. Ms. zeedienst, voor zoo verre dezelve bevaren zullen zijn, en eene premie van vijf en twintig guldens aan de eerste vijftig vrijwilligers, welke onbevaren zijn, dewelke, te rekenen van Maandag, den 22 dezer maand, te Amsterdam, ten kantore van aanneming der Marine, zullen worden goedgekeurd en aangenomen, en zulks boven het van de Rijks wege uitbetaald wordende handgeld van vijf guldens.

Zoo wel in Rusland als in Oostenrijk worden maatregelen genomen, welke bewijzen, dat men op zijne hoede is. Sedert de Hongaarsche stenden van de doelmatigheid eener rekruteriag overtuigd zijn geworden en verklaard hebben, dat men zich in dezelfde omstandigheden bevindt als in 1796, neemt het koninkrijk Hongarije eene oorlogachtige houding aan en hebben de stenden verklaard, dat zij behalve de reeds ingewilligde 50,000 man, elke vordering van regeringswege zouden inwilligen, ingeval de staatkunde eene verdere wapening noodzakelijk maakte. Ook heeft de

hongaarsche adel de vrijheid verzocht, om zich in den wapenhandel te mogen oefenen, ten einde des noods, daartoe eene algemeene wapening te kunnen bewerkstelligen.

Hierna is van Brussel naar de Willemstad uitgemarcheerd de 2de afdeelingen infanterie nationale militie, om aldaar gedurende eene maand in garnizoen te blijven, en alsdan door andere troepen te worden afgelost. Voor het overige is hier en in de omstreken alles in den vorigen toestand gebleven.

Gravenhage, den 25sten November.
TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.
Zitting van Donderdag den 25sten November.
(Voorzitter de heer *L. van Toulon*.)

Gelezen en, voor notificatie aangenomen twee boodschappen der eerste kamer, waarbij te kennen gegeven wordt, dat deze kamer zich vereenigd heeft met het ontwerp van wet, houdende bepaling der som, welke, in 1831, tot amortisatie van schuld zal worden besteed, en met het ontwerp tot voorziening in de buitengewone behoeften des schatkist.

Hierna ging de vergadering over tot de indeeling in sectien voor de maand November, als wanneer de centrale afdeeling haar algemeen verslag over het ontwerp van wet tot eene ligting van Nationale Militie uitbragt. De aanmerkingen der afdeelingen waren niet talrijk en hadden voornamelijk geloopt over de buitenlandsche zeevaarders, welke billijker wijze, gedurende den staat van oorlog, dienstplichtig moettende worden geacht, bij voorkeur op de flottillen behoorden te worden geplaatst, over de ligting van een man van de 300 vloten tot vinding van het gewoon en buitengewoon contingent over 1831 welke niet willekeurig moest worden behandeld en op vroegere verordeningen behoorde te steunen, en eindelijk over eene meerdere faciliteit bij de remplacemen ten opzigtelijk de maat. Uit dit verslag schijnt wijders te blijken, dat de minister van binnenlandsche zaken, in zijne conversatiën met de afdeelingen deswegens, deze zwaarigheden voldoende had opgelost.

Een ingekomen rekest van een' Rotterdammer, tot den tegenwoordigen toestand des vaderlands betrekking hebbende, werd in handen der commissie gesteld, waarna de vergadering scheffde zonder bepaald adjournement.

D U I T S C H L A N D.

Darsen, den 17 November.

Reeds sedert eenige jaren was onze regering er ernstig op bedacht, om het Wild in de Koninklijke bosschen tot op een, voor den landbouw en hout-teelt onschadelijk getal te verminderen. Tot dat einde is in het jaar 1727 de gansche uitroeiing van het voor de veldvruchten bijzonder nadeelig zwart wild bevolen, en tevens verordend, dat ook van het ros wild overal slechts een matig, aan den omvang der bosschen geëvenredigd getal zal blijven bestaan. Ten einde dit doel nog beter dan te voren te bereiken, zijn zeer onlangs gestrenge bevelen ten dezen aan de Kreits-opper-houtvester uitgevaardigd, welke hierop nederkomen, dat voor die boschdistricten, in welke, bij eenen matigen wildstand, wildschaden toch niet gansch en al te vermijden zijn, eene som van 100 tot 200 daalders als maximum der te afgeven vergoedingen voor wildschade vastgesteld en daarmede de bepaling verbonden is, dat alle hoogere vergoedingen voor wildschade benevens de daardoor veroorzaakte kosten, niet slechts door de districts-boschmeesters uit hunne eigene middelen gedragen, maar zij, benevens de ondergeschikte bosch- en jagtbeamten naar bevind van zaken tot verantwoording gederen zullen worden.

Sonnenb., den 15den November.

Even als in Arnstadt, heeft ook, in de overige deelen van

onzen staat, de vorstelijke verzekering der speedige invoering eener landstandige staatsregeling groote vteugde en dankbare gevoelens jegens den Vorst verwekt. Ter uitdrukking dezer gevoelens, zond onder anderen de burgerij der stad Breitenbach afgevaardigden naar Sondershausen. Ook in Breitenbach is de rust geen oogenblik gestoord geworden, ofschoon er vele bezwaren, bijzonder over de stedelijke inrigtingen, geopperd werden. Met toezichting der overheid is door de burgers eene commissie van 30 personen uit hun midden gekozen, welke de gegronde bezwaren en het ontwerp voor eene verbeterde inrigting der gemeenten aan de besturen zal voorleggen.

Het Appenzeller dagblad heeft met alle bepaaldheid gezegd, dat de neutraliteit van Zwitserland door Frankrijk niet erkent kan worden, en dat uit dien hoofde reeds 16000 man fransche troepen zich aan de zwitsersche grenzen bevonden. Gezegd dagblad herroept thans (in een zeer dubbelzinnig artikel) deze opgaaf, zeggende dat het bijeen brengen dezer troepen voor als nog onwaarschijnlijk is. Op deze laatste reserve is voor als nog ook niet veel te letten.

Rotterdam, 25 November 1850.

Mijn Heer, de Redacteur!

Ik zal u waarlijk niet behoeven te betoogen, hoeveel de bewoners dezer stad gedaan hebben ten behoeve van de zaak des vaderlands. De blijken daarvan zijn overvloedig voorschieten. Onze belangstelling in den toestand des vaderlands is dus geblijven en wij zijn begeerig, ja reikhalzend naar tijdingen, vooral uit die streken, alwaar onze jonge lieden, *pra aris et foecis*, zich onder de wapenen bevinden.

Gisteren liepen alhier onderscheidene elkander tegensprekende geruchten, omtrent de affaire te Rozendaal. Wij wisten, dat een gedeelte der Rotterdamsche Schutterij met de mobiele kolonne, uit uwe stad derwaarts getrokken was, en dit veroorzaakte bij vele ouders en bloedverwanten derzelven eenige ongerustheid; dan gisteren avond omtrent 9 uren, zoo als dit sedert de ontgaten in België altijd het geval is geweest, ontvingen wij de Staats-courant. Het artikel Rozendaal, in dezelve voorkomende, werd in een' ontzeker voornamelijk societeiten overtuigd voorgelezen; maar onmogelijk is de verontwaardiging te beschrijven, welke deze lezing veroorzaakte. Uit een' mond hoorde men uitroepen: »Mijn God! waar zijn wij toe gekomen? Is het dan het oogmerk van een Staats-courant, om onzen reeds zoo onschuldig vernederden naam bij buitenlandse geheel te verguizen, en onzen toestand in zulk een' spottelijk daglicht te stellen, dat wij daareover moeten bloezen? » Geven wij daartoe ons geld, offeren wij daartoe onze kinderen op?

Drie muniters nemen van twee huizen er een' gevangen. *Carbly* komt met 30 muniters in Rozendaal, en voert 7 kleine kanonnen, staande bij de heer *Woldering* (*); met zich, terwijl 2 muniters op den loop gaan, toen onze troepen, bestaande uit infanterie, kavallerie en artillerie aankomen. — Later wij een zoodanig rapport in een der Belgische bladen, zoo bragt dit immers op een gedachte wijze onze lachspieren in beweging, en wij zouden niet heer op gelijke wijze spotten, als de Staats-courant ons aan hante spottend, alsmede aan die der Deutsche bladen, welke dikwijls artikels uit de Staats-courant overnemen, heeft overgegeven.

Dan heden morgen tw blad in handen krijgende, werden wij waarlijk door een uitvoerig relaas, een geheel ander dan het schandelijke in de Staats-Courant, verrast, hetwelk, door particulieren bevestigd, ons, mag ik het zeggen, uit onze neerslagtheid opbeurde; maar ons misnoegen werd tevens in eene ruime mate opgewekt omtrent de Redactie der Staats-Courant en den kwaden geest, welke bij dezelve heerscht. — Dagelijks hebben wij ons beklagd over het aanhoudend stilzwijgen van dat blad en over de onzekerheid, waarin het ons omtrent zoo vele zaken van aangelegenheid laat; zaken, welke wij meenen, dat door een Staatsblad, een blad als officieel van het Gouvernement beschoofd, bekend gemaakt behoorde te worden. Zoo hebben wij b. v. tot heden van Gouvernementswege nog geene stellige of officiele tijding van het innemen van Venlo gehad, omtrent het verlies van zulk een gewichtig punt, dat, volgens Z. M. besluit, even als Antwerpen en Maastricht met kracht gehouden moest worden, en hetgeen omstandig, zoo in andere binnen- als buitenlandse bladen is vermeld. — Maar gelukkig wij ons te recht, zoo zullen wij van twee kwaden het minste kiezen, en liever geene tijding verzoeken dan zoodanig bespottelijk verhaal der affaire te Rozendaal.

(*) Thans vernemen wij, dat dese heer daarmede op zijne plaats eene staat van verschansing bezet had.

Alle dagbladen behoorden zich te beijveren, om den goeden volksgeest gaande te houden en verder op te beuren, en daarin behoorde de Staats-Courant voor te gaan. My blad, dat zoo loflijk voor de zaak des vaderlands pleit, wordt met belangstelling en aandacht gelezen, en ieder Hollander, vriend van het vaderland, zal u daarvoor dankbaar zijn. *E. J. S. M. H.* Het belang stellen in het lot van hen, die zoo gereedelijk op de vrees van den koning te wapen gesneld zijn, verzoeken de vreesdelijk voor te gaan, met hooftzake tijdingen mede te deelen, welke de gebeurtenissen opbeuren, en die ons kunnen opbeuren en versterken.

Een Rotterdammer.

Graaf Montalivet, Minister van Binnenlandsche Zaken en Pair van Frankrijk.

Graaf Montalivet, in 1801 geboren, is een zoon van den in 1822 overleden graaf *Jean Pierre de Montalivet*, welke, als Maire der Stad Valence, *Napoleon*, die als jong Officier der Artillerie onderscheidend gelezen, en als verzoeken staatsraad, en graaf van het koninkrijk worden was, en van 1 October 1810 tot aan de abdication des Keizers Minister van Binnenlandsche Zaken gebleven is. Hij had overrijden lands vaderland door bijzondere gunst van Lodewijk XVIII. de waardigheid van Pair aan den Zoon verouwd. Hij heeft eene zeer goede opvoeding genoten, en moet hij eenen grooten aanzeg, vele kwaliteiten en werkzaamheid bezitten. Zyne denkwijze is liberaal maar zeer gematigd. Men beschuldigt hem eene groote waarde aan de privilegie van de Pairie te hechten, hij verzette zich echter onlang tegen den bekenden brief van graaf *Kergorlay*. Als redenaar moet hij vele begaafdheden bezitten. Hij was lid van het genootschap: »*Help u zinnen, zoo zijt gelyk te helpen*», en in de dagen van July vocht hij in de geleerden des volks. Na de komst van koning *Philippus*, bij wien hij persoonlijk bekend is, tot den Zoon werd hij tot president van den raad der civile lijst benoemd, welke post hij zich, bij het aannemen van het ministerie van binnenlandsche zaken, voorbehouden heeft.

ADVERTENTIE EN BEKENDMAKING.

De Directie der Bank van Leening te Breda, zal op last der *Commissie van Administratie* dertelze Beleen-Bank, op Woensdag en Donderdag den 15 en 16 December aanstaande, aanvullende des morgens ten tien, en des namiddags ten twee ure, aan de Eekwal der Bank, in het openbaar doen Verkoop:

De veroude Panden van de maanden July, Augustus en September, 1829, zullende de Goederen daags te voren, te rekken op dezelfde uren, aldaar voor het publiek ter bezigtiging, worden voor handen gelegd.

Met waarschuwing op de daarbij belanghebbenden, om, ingeval zij hante Panden, welke in deze Verkoopning zouden moeten worden begrepen, alnog willen lossen of daarvan de interesssen aan te zuiveren, zulks alsdan te doen voor of uiterlijk op Dinsdag den 7 December te voren; als kunnende dit van de als Verkoopbaar vervallen Panden na dien dag geene plaats meer hebben, terwijl voorts op Maandag en Dinsdag den 6 en 7 December 1850, geene buiten de Verkoopning vallende Panden zullen kunnen gekocht worden.

En werden de beleggers of andere wettige houders van beleenings-briefjes tevens herinnerd aan Art. 65 van het Reglement voor het Bestuur der Beleen-bank, waarbij is bepaald, dat de zuivering opbrengst der Verkoopning, na aftrek van het voorschot door de Bank gedaan, en der interesssen van dien, ter hinner beschikking blijft gedurende twintig maanden, te rekken van den dag van verkoop, en de meerdere opbrengst van verkoop van dien tijd vervalt ten voordeele der Bank, en dat alzoo op de uitkeering niet langer aanspraak kan gemaakt worden.

Breda, den 26 November 1850.

De Directeur,
J. D. M. SNOECK.

Bij toeval uit de hand te koop: TWEE BRUINE KORTSTAARTE PAARDEN, oud vijf en zes jaren, geschikt voor alle Tuigen ook onder haak, te bevragen bij de Uitgevers dezer.